

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Zece porunci.

Dumnezeu, Părintele Ziditorul lumii se coboară pe vârful muntelui Sinai, în jurul căruia se găsea întreg poporul jidovesc și vestește cele zece porunci:

1. Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, să nu ai dumnezei străini înaintea mea, chip cioplit să nu-ți faci, ca să te închini lui.

2. Să nu iai numele lui Dumnezeu în deșert.

3. Adă-ți a minte, să sfințești ziua Duminecii.

4. Să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta, ca să trăiești mult și bine pe pământ.

5. Să nu ucizi.

6. Să nu curvești.

7. Să nu furi.

8. Să nu mărturisești strâmb în contra deaproapelui tău.

9. Să nu poștești muierea deaproapelui tău.

10. Să nu poștești nici un lucru al deaproapelui tău.

În vârful muntelui Sinai ni s'au dat sulife ascuțite, ca prin ele să putem ucide acele păcate, cari ca niște fiare ne atacă sufletele. Să iai în mână porunca întâie ca pe o săgeată apărătoare și vei ucide superstițiunea (vrăjiturile) și idolii. Implinește a doua poruncă și vei omori necredința și blasfemia. Ia în mână a treia poruncă și vei alunga dela tine petrecerile deșarte, prin cari atât de des supărăm pe Dumnezeu. Să te folosești de arma a patra și vei fi scutit de păcatul urei, neascultării, vei departa dela tine nemulțumirea și nerânduiala în viața familiară și socială.

Tot așa stă lucrul cu celelalte porunci. Porunca a cincea este săgeata puternică, care

nimicește tirănia, mânia și toate răutățile urmate din pofta de răzbunare. Porunca a șesa este arma, cu care omul va birui asupra celui mai scârnăv păcat, despre care spune sf. Pavel, că nici să se pominească între noi. Cu arma poruncei a șaptea vom lupta împotriva nedreptății și a poftelor de câștig după averi străine. Porunca a opta vorbește de sine. Porunca a noua și zecea sunt arme de scutiniță încă și în contra gândurilor (pofte) necurate vrând a stârpi răutatea deja din rădăcină (Sf. Augustin.)

Intruparea Fiului lui Dumnezeu.

(Urmare)

Apropiindu-ne de sfânta cetate, pe dealurile aproape de drum, între ruini se vede un mormânt. — Este mormântul Rahilei, din fundul căruia se ridică acel jalnic strigăt, despre care grăește sfântul Mateiu, cu prilejul uciderii pruncilor nevinovați: „Glas în Rama s'a auzit, plângere și tânguire și țipet mult: Rahil își plânge fiii săi, și nu urea să se mângăie, căci nu mai sunt”. — Matei 2. 18

Înainte de a intra în oraș, se văd niște locuințe sărăcăcioase, răzimate de stânci, și unele peșteri scobite în stâncă, cari slujesc de adăpost pentru păzitorii câmpiilor, pentru păstori. — Iată aceste vor fi de bună seamă una din peșterile și grajdurile, ce și le vor fi ales Maria și Iosif — ca sărmană locuință și adăpostire — ajungând în Viflaim... și nefiind loc de sălășuire pentru ei în oraș!! Așa zic pelerinii, când văd aceste peșteri, pe cari noi le numim: *peștera din Viflaim*.

Într'aceea noi înțrăm în micul oraș, care are numai *vre-o* trei mii de locuitori; trecem prin *otaș* chiar pe aceea cale strâmtă și lungă, pe care au umblat cei mai sfinți călători: **Maria și Iosif**... și ieșim pe poarta din celălalt capăt al orașului. Acolo, la o mică depărtare — pe un deal vedem o vechie mănăstire, iar lângă ea o impunătoare biserică, pe care o cercetează toți pelerinii. — Aceasta este biserica Nașterii Domnului Nostu Isus Hr. carea în lăuntru ei cuprinde *sfânta Peșteră*, în care s'a născut Mântuitorul.

Din ziua în care păstorii s'au închinat dumnezeescului Prunc, acest loc s'a făcut loc de venerațiune, de cinste și de cult religios. — Cei dintâi creștini mergeau în număr atât de mare să se închine la acest loc, încât împăratul roman — păgân — Adrian, a așezat în acel loc o statuă de zeița desfrânării: Adonide, iar în jurul statutei a sădit o pădurice sfântă acelu idol. — Impărăteasa Sfânta Elena, a poruncit să se sfarne aceea statuă, să se taie pădurea, a curățit *Sfânta Peșteră*, și a lăsat să se zidească o biserică strălucită, care în veci va arătă locul unde s'a născut Mântuitorul neamului omenesc. —

Biserica e mare și frumoasă, dar dacă cele 40 colonne ale ei și vechia sa arhitectură nu pot îndată să atragă atențiunea, se cearcă în schimb un alt lucru: pelerinul vrea să vadă locul, unde s'a născut Fiul lui Dumnezeu. — Acest loc este ascuns sub altarul principal. — Trebuie să te cobori pe niște trepte spirale în *sfânta Peșteră*, unde precaurata Fecioară Maria și sfântul Iosif au cercat locul de adăpostire și de sălășluire, pe care nu l-au aflat în oraș la neamuri și la prietini. — Iată așadară grajdul din Viflaim! Este o cavernă, o gaură, o peșteră de rând, străformată într'o strălucită capele, cu totul îmbrăcată în marmură prețioasă, unde ziua — noaptea ard 32 de lampe — cu oleiu, din dărnicia principilor creștini... Te minunezi când o vezi atât de mare, deși nu așa de înaltă. Are o lungime de 38 pași, lărgimea e de 12 pași, iar înălțimea de 10. —

Acolo în fund este locul unde Nepătăta Fecioară a dat la lume, a născut pe Cuvântul întrupat. — Se vede o marmură albă, pe care strălucește o mare stea de argint, împodobită cu pietrii scumpe, cu scrisoarea aceasta în lima latină: *Hic de virgine Maria Iesus Christus natus est.* — Adecă pe româ-

nește: *Aici s'a născut Isus Hristos din Fecioara Maria.* — La vederea aceasta pelerinii cad în genunchi, sărută și spală cu lacrimile lor pământul sfințit de aceste negrăite dumnezești Taine... Atunci, cum zice sfântul Ieronim, limba tace, și numai inima grăește cu suspinări de iubire și cu plângeri de evlavie, de cucernicie...

Deasupra sfântului loc arătat de stea, se găsește o tablă de marmură, care servește de altar; la câțiva pași mai încolo se vede un leagăn de marmură, care închipuiește adevăratul leagăn de lemn, ce se păstrează în Roma în bazilica Santa Maria Maggiore, zidită de Papa Liberiu.

Sfânta Iesle. — Adevărata iesle — în care s'a născut Mântuitorul, a fost adusă din Răsărit în Roma, pe timpul năvălirei turcești, în anul 642, sub Papa Teodor. —

Acasta scumpă și prețioasă moaște este comoara Romei, mărgăritarul ei, fericirea ei, mărirea, gloria ei. Leagănul Fiului lui Dumnezeu este păstrat cu o dragoste mare și e incunjurat de o cinste, pe care veacurile ce se perândă nu o pot slăbi... Se păstrează într'o cassetă de aramă, și se arată publicului odată la an la praznicul Crăciunului. — Atunci se pune pe un altar, unde în cinstea sa se aprinde tămâia cea mai scumpă și mai aleasă, iar credincioșii pot vedea deaproape, cu ochii lor, aceea săracă iesle, în care Maria a pus pe Mântuitorul lumii înfășat cu săraci scutece. —

Ieslea nu mai are forma sa primitivă, de atunci. Cele cinci table sau bucăți — ce o alcătuiau, sunt desfăcute de cătră olaltă, și unite sau împreunate laolaltă. — Cele mai lungi sunt de *vre-o* 2 pași și jumătate în lungime, și de *vre-o* 4—5 în lărgime; sunt subțiri și din un fel de lemn negrit de dintele vremii. — Aceste sunt închise în o cassetă sau raclă de cristal cu rame de argint împodobite cu aur și cu pietri scumpe, strălucit dar alui Filip al IV lea, Regele Spaniei.

Turnul turmei. Nașterea Mântuitorului a fost vestită de cătră Ingeri la *păstorii, cari după* — cum ne spune Sf. Luca în *Evangelie*, *erau într'acel finut priveghind și păzind străji noaptea împrejurul turmei lor.* Luca 2 8. Locul acestei arătări vestite este așezat la o mie de pași spre răsărit dela Viflaim. — E o mică vâlcea, lungă aproape de un kilometru, e incunjurată de munți și se întinde cătră marea Moartă. — Se vedea un turn,

numit *turnul turmei*: Mighdal — Héder, despre care se pomenește în cartea Facerii, unde cetim: „Și a murit Rahil, și s'a îngropat în calea Efratului acesta este Vitlaimul (Viflaimul). Și a pus Iacob stâlp pe mormântul ei, acesta este stâlpul mormântului Rahilei până în ziua de astăzi” (în cea vechie: Și s'a ridicat Izrail și a întins cortul său dincolo de *turnul Gader*, adecă *turnul turmei*.) Sfântul Ieronim grăind despre Sfântul Pavel, zice că după ce a cercetat leslea, s'a coborât la Turnul Gader sau Héder, lângă care Iacob păștea turma sa, și unde păstorii cari priveghiau noaptea străjuind, au avut fericirea de a auzi cântarea Ingerilor: *Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu* . . . Mai adaugă apoi că acest loc este cam la o mie de pași dela Viflaim. Sfânta Elena a lăsat să se ridice acolo o biserică, care a fost închinată Sfinților Ingeri. —

Casa de lucru a Sfântului Iosif. — La treizeci de pași dela biserica Bunevestiri din Nazaret, se află o capelă, zidită pe pământul pe care se găsea odinioară atelierul sau casa de măiestru măsar a Sfântului Iosif. — Acolo smeritul Iosif, cel mai sfânt între măiestrii, lucra în sudoarea feții sale; acolo — în asemănare de ucenic de măsar, lucra împreună cu el dumnezeescul tinăr Isus, care era, sub ascultarea lui Iosif. — Cei dintâi creștini au ridicat în acest loc o biserică foarte mare, care apoi a fost înlocuită cu modesta capelă, în care se slujește astăzi sfânta Liturghie, și se fac rugăciuni . . . Un misionar (preot trimis să vestească Evangelia), care avu fericirea să celebreze sfânta Liturghie în aceasta sfântă capelă, scria deunăzi: „În Nazaret celebrai Liturghia — în atelierul Sfântului Iosif. E cu neputință să spun ceeace simțeste sufletul în aceea bisericuță. Pe altar este scrisoarea aceasta: *Ăci era sub ascultarea lor*; inima însă ceteste și mai mult: „Aici a trăit Isus sărac și cu trudă, muncind din tinerețele sale până la vârsta de 30 de ani.”

(Va urma)

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Sf. Martira Gliceria — 13 Maiu — a fost fiica lui Macaria patriciu roman și mai marele cățăji Traianopol din Tracia.

Împăratul Marc Aureliu Antoniu în anul 177 a dat porunca diregătorilor, cumcă toți aceia, cari nu au voit a servi idolilor să fie judecați la moarte. În urma poruncei acesteia în toate provinciile romane, — cari, cuprindea trei părți din lumea atunci cunoscută — a curs în valuri sângele creștinilor. Sub persecuțiunea aceasta a suferit martiriu și Sf. Gliceria.

Locșitorul Traciei, cu numele Savin primind porunca împăratului, a dispus cumcă a treia zi tot poporul din Traianopole să se prezinte cu faclă aprinsă în templul zeului Iupiter și să aducă jertfă, iar cine nu s'ar înfățișa va fi torturat și ucis.

Creștinii locuitori în aceea cetate s'au adunat într'o căsuță și s'au rugat lui Dumnezeu să lă trimită ajutor și stăornicie în lupta care îi așteaptă.

Sf. Gliceria mergea în toată ziua între creștini, se ruga împreună cu dânșii și le spunea cumcă să nu se lapede de sămnul Sf. Cruci, cu care sunt însemnați din botez. A treia zi a pornit tot poporul cu lampe aprinse la biserica lui Iupiter. La porunca locșitorului fu dusă acolo și Gliceria și după ce n'a avut lampă în mână, fu întrebată pentruce n'are lampă? Sf. Gliceria a răspuns cumcă dânsa poartă pe fruntea sa lampă, înțelegând sămnul Sf. Cruci, dar mai marele n'a înțeles cuvintele ei, ci a provocat-o să aducă jertfă zeilor păgâni. — Sf. Glicer-a a făcut sămnul crucii, sa rugat lui Dumnezeu și iată statua lui Iupiter a căzut la pământ și s'a zdrobit.

Atunci păgânii au voit să-o ucidă cu petrii, însă nici unul n'a avut putere a pune mâna pre dânsa. Deci locșitorul împăratului a poruncit să fie spânzurată de părul capului ei și spânzurându-se a fost bătută cu vergi de fier, și dupăce de bătaia aceea grozavă n'a murit, a fost aruncată în temniță, unde nu i s'a dat nici mâncare, ba chiar s'au sigilat și ușile temniței. —

Însă spre Gliceria a mângăiat-o bunul Dumnezeu, trimitând un inger în temnița care a vindecat ranele ei și i-a dus și mâncare.

După un timp mai îndelungat deschizându-se temnița spre mirarea tuturor pre Gliceria a aflat-o deplin sănătoasă. Deci s'a

aruncat într'un cuptor infocat, dar bunul Dumnezeu a trimis rouă din ceriu și sfânta a ieșit din foc nevătămată. După aceea i-s'a tras pielea și s'a aruncat iarăși în temniță, unde sfânta în mod minunat s'a vindecat.

Văzând aceasta minune temnițarul Laodichie, a primit și dânsul credința creștinească și mărturisind aceasta în fața locjiitorului fu decapitat. Laodichie mergând la locul de pierzare se roga astfel: „Dumnezeule al creștinilor, primește mă intra aceea, de cari se ține servitoarea ta Gliceria.“

Iar pre Gliceria a întrebat locjiitorul astfel: „tu știi cumcă taicăteu de trei ori a fost consulul Romei, iar maicăta își trage originea dintro familie de frunța, spune mi dară, cine este acela, care te ajută? Gliceria i-a răspuns: „Ajutorul meu este Isus Hristos, Răscumpărătorul lumii și Dumnezeu a toată mângăierea, care mi-a trâmș de mâncare în temniță și a vindecat ranele mele.“

Auzind aceste locjiitorul Savin a aruncat-o între fiare selbatice și a slobozit asupra ei o leoaică flămânzită, care în loc să-o ucidă pre sfânta fecioară, s'a culcat la picioarele ei. Atunci Gliceria a dat mulțumită lui Dumnezeu pentru grația că a îmblânzit și fiara cea sălbatică, și s'a rugat să-o învrednicească a dobândi cununa mării, și îndată s'au auzit din ceriu cuvintele aceste: „Rugăciunea ta s'a ascultat, vină în pace, este deschis ție raiul.“ Atunci la porunca lui Savin s'a slobozit asupra ei un alt leu flămând, care cu una mușcătură a ucis-o, dar rana ei s'a vindecat îndată. Locjiitorul Savin în ziu aceea a căzut în boală de apă și a murit părăsit de toți. Trupul Sf. Gliceria s'a îngropat de episcopul Domeție în apropierea cetății.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „**Biblioteca populară creștină din Maramureș**“

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.“ de Părințele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania“ de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusalii“ de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor“ de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusalii până la ziua Crucii“ Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime“ Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu“ să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei

SUB TIPAR :

- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști“
- No. 10. „Datorințele mamei față de prunci.“

CUMPĂRAȚI

„**NOUL TESTAMENT**“
tradus și tâlcuit de pâr. dr. Bălan
la **LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET**
Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

13—19 Maiu 1928.

13. Dumineca Samarinenței. Ev. Ioan (4. 5.) Sf. Gliceria.
14. Luni. Mart. Izidor.
15. Marți P. Pahonie.
16. Mercuri. P. Teodor
17. Joi. Ap. Andronic
18. Vineri. M. Petru
19. Sâmbătă. Mart. Patriciu.